

25.6.2026

SUP0 622/01.04.01.03/2026

Työ- ja elinkeinoministeriö

Suojelupoliisin lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi ulkomaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ulkomaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä. Laki ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta samalla kumottaisiin.

Suojelupoliisi on turvallisuus- ja tiedustelupalvelu, jonka tehtävänä on hankkia tietoa kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sekä havaita, estää ja paljastaa sellaisia toimintoja, hankkeita tai rikoksia, jotka voivat uhata valtio- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtion sisäistä tai ulkoista turvallisuutta. Suojelupoliisin tulee ylläpitää ja kehittää yleistä valmiutta yhteiskunnan turvallisuutta uhkaavan toiminnan havaitsemiseksi ja estämiseksi.

Suojelupoliisi on osallistunut työryhmän työhön ja sen työryhmätyön aikana esittämät huomiot on pääosin huomioitu esityksessä. Suojelupoliisi kuitenkin kiinnittää huomiota ehdotetun lain 13 §:n tiedonsaantioikeuksiin.

Lain 13 §:ssä 1 momentissa säädettäisiin, että ”lupaviranomaisilla on sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään, oikeus saada maksutta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:ssä tarkoitetulta viranomaiselta tämän lain mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot ja asiakirjat.”

Momentin tiedonsaantioikeus on huomattavan laaja ja se kattaa kaikki viranomaiset ja niiden kaikki salassa pidettävät asiakirjat, joita lupaviranomainen arvioi tarvitsevänsä. Suojelupoliisi toteaa, että tietojenvaihdon ja tiedonsaannin suojelupoliisin salassa pidettävistä asiakirjoista on aina perustuttava suojelupoliisin oikeuteen luovuttaa välttämättömiä tietoja tietyille viranomaiselle laissa yksilöityyn käyttötarkoitukseen.

Kyseisenkaltainen luovutusoikeutta koskeva sääntely näyttäisi löytyvän saman pykälän 2 momentista, joka kuuluu: ”Salassapitosäännösten estämättä viranomaiset, jotka toteuttavat tämän lain tai EU:n seuranta-asetuksen mukaista ulkomaisten sijoitusten seurantaa voivat luovuttaa lupaviranomaisille tietoja ulkomaisesta sijoittajasta, seurannan kohteesta, tuotteista, palveluista ja sopimuksista sekä muita välttämättömiä tietoja tässä laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi.”

Vähintään säännöskohtaisissa perusteluissa tulisi todeta mainitun 1 momentin osalta, että suojelupoliisin tietojen luovutusta koskevan harkinnan ja niiden tiettyä tarkoitusta varten tehtävän välttämättömyysarvioinnin tekee aina suojelupoliisi itse. Suojelupoliisin tekemässä arvioinnissa otetaan huomioon muun ohella salassa pidettävien tietojen suojaaminen sekä tiedonluovutuksia koskevat rajoitteet.

Toiselle viranomaiselle ei tulisi ylipäänsä säätää suoraa tiedonsaantioikeutta suojelupoliisin salassa pidettäviin raakatietoihin, koska suojelupoliisi pystyy vain itse arvioimaan, onko sillä olevilla tiedoilla merkitystä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi kussakin yksittäisessä asiassa. Toiselle viranomaiselle on eniten hyötyä juurikin kyseisestä analyysistä tai asiasta annetusta lausunnosta. Suojelupoliisi toteaa, että sen tietojenluovutussäätely on ollut riittävä esityksessä tarkoitettujen asioiden hoitamiseksi, joten erityisestä lupaviranomaisen tietojensaantioikeudesta ei olisi tarpeen suojelupoliisin osalta säätää.

Apulaispäälikkö

Jonna Turunen

Suojelupoliisin ylitarkastaja

Heli Heikkola

Asiakirja (ID 82181) on sähköisesti allekirjoitettu Suojelupoliisin
asiankäsittelyjärjestelmässä 25.6.2026 11.08.06. Allekirjoituksen
oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.